

ಭಾರತದಲ್ಲ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯ

ಬಗ್ಗೆ

ಮೊದಲನೆಯ ಚರ್ಚಾ ಪತ್ರ

(ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ)

सत्यमेव जयते

ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ

ನವದೆಹಲಿ

10ನೇ ನವೆಂಬರ್, 2009

ಭಾರತದಲ್ಲ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯ

ಬಗ್ಗೆ

ಮೊದಲನೆಯ ಚರ್ಚಾ ಪತ್ರ

(ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ)

सत्यमेव जयते

ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ

ನವದೆಹಲಿ

10ನೇ ನವೆಂಬರ್, 2009

ಪರಿವಿಡಿ

	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಮುನ್ನುಡಿ	i - iii
ಪರಿಚಯ	1 - 8
ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ	9 - 10
ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆ ಮಾದರಿ	1 - 22
<u>ಅನುಬಂಧ:</u>	
ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ ಕೇಳಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಗಳು	23 - 40

ಮುನ್ನುಡಿ

ಈ ಮೊದಲು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯು (ಜಿಎಸ್‌ಟಿ) ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಮುಂದಿನ ತಾರ್ಕಿಕ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಲಿದೆ.

ಈ ಸಮಗ್ರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಚಿದಂಬರಂ ರವರು 2007-08ರ ಕೇಂದ್ರ ಆಯ-ವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಮಂಡಿಸುವಾಗ 2010ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದರಿಂದ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ವಿನಂತಿಯ ಮೇರೆಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಒಂದು ಮಾರ್ಗನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಘೋಷಣೆಯ ನಂತರ, ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಂದಿನ ಸಲಹೆಗಾರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಈ ಇಬ್ಬರು ಜಂಟಿ-ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವಾಲಯದ ರಾಜಸ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ತಂಡವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಈ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ತಂಡವು ತೀವ್ರ ಆಂತರಿಕ ಚರ್ಚೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಣತರು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಯಮಗಳ ನಂತರ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿತು (2007ರ 19ನೇ ನವೆಂಬರ್).

ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು (2007ರ 28ನೇ ನವೆಂಬರ್). ಈ ಚರ್ಚೆಯ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಲಿಖಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಆ ಹಂತದ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು (2008ರ 30ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್).

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳನ್ನು 2008ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 18ರಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಗಣಿಸಿತು (2008ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 16). ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಆಯುಕ್ತರುಗಳ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು (2009ರ ಜನವರಿ 21). ಈ ತಾತ್ವಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಈ ತಂಡವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿರಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಿನ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಣಬ್ ಮುಖರ್ಜಿರವರು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ನಡುವೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯವಾದ ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜಸ್ವ ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಕೂಡ ನಡೆದಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ತಂಡದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಿನ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ಈ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಚರ್ಚಾ ಪತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ ಕೇಳಲಾಗುವ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳ ಒಂದು ಅನುಬಂಧದ ಸಹಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತ ಜನತೆಯ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಸಾದರಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಚರ್ಚಾ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯು ವ್ಯಾಟ್‌ಗಿಂತ ಮುಂದುವರಿದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್ ಜಾರಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಉಲ್ಲೇಖದೊಡನೆ ಭಾಗ 1 ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನಿಖರ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಸಹ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಭಾಗ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಹೇಗೆ ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಸಮರ್ಥನೆಯ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಭಾಗ 2 ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಭಾಗ 3 ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿಯ ಸಮಗ್ರ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು

ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಷದಪಡಿಸಲು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳ ಮೇಲೆ ಅನುಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೊದಲನೇ ಚರ್ಚಾ ಪತ್ರವು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಲಹೆಗಾರರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಠಿಣ ಶ್ರಮ, ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಿರಿಯ ಸಚಿವರುಗಳ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಫಲಶ್ರುತಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೊದಲನೆಯ ಚರ್ಚಾ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಅನುಬಂಧದ ಬಿಡುಗಡೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಆಮಂತ್ರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರ ತತ್ಕ್ಷಣದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯದ ಅಂಗವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆದಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಅಸೀಮ್ ಕುಮಾರ್ ದಾಸ್‌ಗುಪ್ತಾ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,

ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ

ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿ

ಮತ್ತು

ಹಣಕಾಸು ಹಾಗೂ ಅಬಕಾರಿ ಸಚಿವರು,

ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಸರ್ಕಾರ

ನವದೆಹಲಿ

ನವೆಂಬರ್ 10, 2009

1. ಪರಿಚಯ

1.1. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ (ವ್ಯಾಟ್) ಜಾರಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆ- ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆ-ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ವ್ಯಾಟ್ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆ (ಜಿಎಸ್‌ಟಿ) ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳತ್ತ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆ-ಮುಂದಿನ ತಾರ್ಕಿಕ ಹೆಜ್ಜೆ- ಆಗಲಿದೆ.

1.2. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, 2007-08ರ ಕೇಂದ್ರ ಆಯ-ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ 2010ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದರಿಂದ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ವಿನಂತಿಯ ಮೇರೆಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಒಂದು ಮಾರ್ಗನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಘೋಷಣೆಯ ನಂತರ, ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಂದಿನ ಸಲಹೆಗಾರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಈ ಇಬ್ಬರು ಜಂಟಿ-ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವಾಲಯದ ರಾಜಸ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ತಂಡವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಈ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ತಂಡ ಮೂರು ಉಪ ತಂಡಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಜನೆಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಆಂತರಿಕ ಚರ್ಚೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಣತರು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಈ ಚರ್ಚೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಚಾರ ವಿನಿಯಮಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಉಪತಂಡಗಳು ತಮ್ಮ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದವು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ತಂಡದ ವರದಿಯನ್ನಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಲಾಯಿತು (2007ರ 19ನೇ ನವೆಂಬರ್).

1.3. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು 2007ರ 28ನೇ ನವೆಂಬರ್‌ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು

ಆ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಸಹ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕೋರಲಾಯಿತು. ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿನ ಈ ಚರ್ಚೆಗಳು ಹಾಗೂ ಲಿಖಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಂಟಿ ಸಂಚಾಲಕರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವಾಲಯದ ರಾಜಸ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಲಾದ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗ ನಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಯಿತು (2008ರ 30ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್). ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು 2008ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 18 ರಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಗಣಿಸಿತು (2008ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 16) ಹಾಗೂ ಈ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ರಾಜ್ಯಗಳ ಆರ್ಥಿಕ/ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಆಯುಕ್ತರುಗಳ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು (2009ರ ಜನವರಿ 21). ಈ ತಾತ್ವಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಈ ತಂಡವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿರಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಿನ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಣಬ್ ಮುಖರ್ಜಿರವರು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ನಡುವೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯವಾದ ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜಸ್ವ ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಕೂಡ ನಡೆದಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ತಂಡದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಚರ್ಚಾ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳ ಒಂದು ಅನುಬಂಧದ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತ ಜನತೆಯ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆಗೋಸ್ಕರ ಸಾದರಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವ್ಯಾಟ್‌ಗಿಂತ ಒಂದು ಮುಂದುವರಿದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ,

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್ ಜಾರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ

1.4 ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್ ಜಾರಿಯ ಮುನ್ನ, ಆ ಮೊದಲು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತೆರಿಗೆಗಳ ಭಾರವಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ಸರಕನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಮುನ್ನ ಹೂಡುವಳಿ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆಯ ಭಾರದೊಂದಿಗೆ ಸರಕು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ನಂತರ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಣಾಮವಿರುವ ಹಲವಾರು ತೆರಿಗೆಗಳ ಭಾರ ಸರಕಿನ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹಂತದ ನಂತರದ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಬಹು ಹಂತದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಹ ಇತ್ತು; ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಹಂತದ ಖರೀದಿಯ ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಸಹ ಕೂಡಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

1.5 ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ಬದಲು ವ್ಯಾಟ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಒಂದು ಕಡಿತ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆಯಷ್ಟು ಕಡಿತ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬದಲು ವ್ಯಾಟ್ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯಲ್ಲಿ, ಪಾವತಿಸಿದ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆಗೆ ಕಡಿತ ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿನ ಖರೀದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಗೂ ಕೂಡ ಕಡಿತ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ, "ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ"ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆ ಕೂಡ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಹೂಡುವಳಿಗಳ ಮೇಲೆ (ಕೇಂದ್ರ ವ್ಯಾಟ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ), ಹಾಗೂ ಹೂಡುವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಖರೀದಿಗಳ ಮೇಲೆ (ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಟ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ) ಕ್ರಮವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಡಿತದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾದುದರಿಂದ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಂಚನೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲವಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಂತರಿಕ ಸಹಜ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಟ್ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ

ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸಂಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ 150ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್ ಅನ್ನು ಈಗ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಈಗ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

- 1.6 ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1986ರ ಮಾರ್ಚ್ 1 ರಿಂದ ಕೆಲವು ಆಯ್ದು ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಮಾಡ್‌ವ್ಯಾಟ್ (MODVAT) ಅನ್ವಯ ಹಾಗೂ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ 2002-03ರಲ್ಲಿ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ (CENVAT) ಅನ್ವಯ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ, ತದನಂತರ, ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರ, 2004-05ರಲ್ಲಿ ಈ ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿಯಿಂದ ಬರುವ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಶೇಷ ವೃದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ವೃದ್ಧಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- 1.7 ಸಂವಿಧಾನದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನ್ವಯ “ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ”ಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯ ಪರಮಾಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತದಂತಹ ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್ ಜಾರಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸವಾಲಿರುವ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಟ್ ಜಾರಿ ಮುನ್ನ, ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತಹ ಹಲವಾರು ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ದುಷ್ಟಪರಿಣಾಮಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ವಿವಿಧ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಲವಾರು ಇದ್ದುದಲ್ಲದೆ (ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ 10ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು), ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸರಕಿಗೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾದ ತೆರಿಗೆ ದರ ಸಹಾ ಇದ್ದುದಲ್ಲದೆ, ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ, ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ರಾಜಸ್ವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸನ್ನಿವೇಶ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ “ದರ ಸಮರ” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ, ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೂ ಇತ್ತು.
- 1.8 ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪರಮಾಧಿಕಾರ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ, ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯವಿರುವ ವ್ಯಾಟ್ ಅನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ವ್ಯಾಟ್ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ವಿತ್ತೀಯ ಸಚಿವರಾದ ಡಾ. ಮನಮೋಹನ್ ಸಿಂಗ್ ರವರು 1995 ರಲ್ಲಿ ಕರೆದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್‌ನ ಮೂಲಭೂತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು

ಮತ್ತು ಇದರ ನಂತರ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ತದನಂತರ, ಅಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ವಿತ್ತೀಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಯಶವಂತ್ ಸಿನ್ಹಾರವರು 1999ರ ನವೆಂಬರ್ 16 ರಂದು ಕರೆದ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿತರೆ ನಿರ್ಣಯಗಳೊಂದಿಗೆ 2 ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು; ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವ್ಯಾಟ್ ಜಾರಿ ಮುನ್ನ, 2000ದ ಜನವರಿ 1 ರಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ “ದರ ಸಮರ” ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸರಕುಗಳ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಸಮಾನ ಕನಿಷ್ಠ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ತರುವುದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಮೊದಲನೇ ಉದ್ದೇಶದ ಈಡೇರಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಗತ್ಯ ಸಿದ್ಧತೆಯ ನಂತರ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವ್ಯಾಟ್ ಅನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು, ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ ಒಂದು ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ಆನಂತರ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ ಎಂದಾಗಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

1.9 ತದನಂತರ, ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ನಿಯತವಾಗಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಭಿಪ್ರಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಚರ್ಚೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಬಲದಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಅಂದರೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಸಮಾನ ಕನಿಷ್ಠ ದರಗಳ ಜಾರಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಾಮರಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.98 ರಷ್ಟು ಸಫಲತೆ ಸಾಧಿಸಲಾಯಿತು.

1.10 ಈ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದ ನಂತರ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವ್ಯಾಟ್ ಜಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಿದ್ಧತೆಗಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ವಿಕೃತಿಯನ್ನು ತರುವಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆಯ ಯಾವುದೇ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ಅನುಸರಿಸುವ ವ್ಯಾಟ್ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಹಾಗೂ ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ಥಳೀಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಡಿಲತೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ

ಸಮಿತಿಯ ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಗಳ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲಿನ ಸಲಹಾ ತಂಡದ ಹತ್ತನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ವರದಿ (2001) ಮತ್ತು ಕೇಲ್ವರ್ (ಅಧ್ಯಕ್ಷ) ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ವರದಿಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದ್ದವು.

1.11 ಈ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ, ಅಗತ್ಯವಾದ ತರಬೇತಿ, ಗಣಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಾಗ, ಅಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ವಿತ್ತ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಚಿದಂಬರಂವರು, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಜಸ್ವ ನಷ್ಟವುಂಟಾದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯಿತು.

1.12 ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 2005 ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 1ರ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳು ವ್ಯಾಟ್ ಅನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಆರಂಭಿಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸಫಲವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿದ ನಂತರ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ವ್ಯಾಟ್ ಅನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿವೆ. ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವ್ಯಾಟ್ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿದ ವ್ಯಾಟ್ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳನ್ನು ಸರಕುಗಳ ಒಟ್ಟು ಪಟ್ಟಿಯ ಶೇ.3ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಂತೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲದೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳೂ ಕೂಡ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ಪೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿವೆ. ವ್ಯಾಟ್ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯದ ವೃದ್ಧಿ ದರವು ವ್ಯಾಟ್ ಪೂರ್ವದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವೃದ್ಧಿ ದರದ ಸುಮಾರು ಎರಡರಷ್ಟಾಗಿದೆ.

ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಸಮರ್ಥನೆ

1.13 ವ್ಯಾಟ್‌ನಿಂದಾದ ಯಶಸ್ಸಿನ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಎರಡೂ ವ್ಯಾಟ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಇವೆ. ಅಧಿಕ ಆಮದು ಸುಂಕ, ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವು ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳು ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್‌ನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದು, ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಹೊಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯ ಸಮಗ್ರ ಕಡಿತದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕರು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ದೊರಕದಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಭಾರತ

ಸರ್ಕಾರದ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಂತದ ನಂತರವಿರುವ ವಿತರಣಾ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಾರಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರೋಕ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಆವರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಕಡಿತದ ಸೌಲಭ್ಯಗೋಸ್ಕರ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ವಿತರಣಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಹಂತದಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯನ್ನು ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ ಏರಿಕೆಗೆ ಸಹಾ ಅವಕಾಶವಾಗಬಹುದು.

- 1.14 ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಈಗಲೂ ಕೂಡ ವಿಲಾಸ ತೆರಿಗೆ, ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯ ಸ್ವಭಾವದ ಹಲವಾರು ತೆರಿಗೆಗಳು ವ್ಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಹೊರೆ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಟ್‌ನಡಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ಸರಕುಗಳ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಅಂಶದ ಕಾರಣ "ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ" ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಹೊರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಯಾವುದೇ ಸರಕು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭೌತಿಕ ಹೂಡುವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಟ್‌ನ ಸಂಯೋಜನೆ ಆಗಲೇ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದರಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕೂಡ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲೇಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ಈ ಎರಡೂ ತೆರಿಗೆಗಳ, "ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ" ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಡಿತದ ಮೂಲಕ ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸರಕಿನ ಮೂಲ ಉತ್ಪಾದಕನ ಹಂತದಿಂದ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಸರಬರಾಜುದಾರನ ಹಂತದಿಂದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಹಂತದವರೆಗೆ ಒಂದು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಸರಪಳಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಇದು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ "ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ" ಪರಿಣಾಮಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಮೂಲ ಸತ್ವವಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಕೇವಲ ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವಾಗದೆ ಹಿಂದಿನ ವ್ಯಾಟ್ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಅಪೂರ್ಣ

ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆವಿಗೂ ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಕೊಡಲು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಜಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ (ಸಿಎಸ್‌ಟಿ) ಹೊರೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, (ಅ) ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಧಿಕಾರ, (ಆ) ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಗಳ "ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ" ಹೊರಗೆ ಕಡಿತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಮಗ್ರ ಕಡಿತ ಸೌಲಭ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, (ಇ) ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತೆರಿಗೆಗಳ ಸೇರಿಕೆ ಮತ್ತು (ಈ) ಸಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಹೊರೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿದೆ. "ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ" ಪರಿಣಾಮದ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಿಂದಾಗಿ, ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

1.15 ಅದರಂತೆ, ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತಗಳ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತೆರಿಗೆಗಳ ಸೇರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಹಂತ ಹಂತದ ರದ್ದತಿಯಿಂದಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ದರಗಳ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ರಚಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳು ಇವೆರೆಡಕ್ಕೂ ರಾಜಸ್ವದ/ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಲಾಭ ಕೂಡ ಆಗಬಹುದು. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಹಕರಿಗಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಒಟ್ಟಾರೆ ಲಾಭದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ತರಬಹುದು. ನಿಜಕ್ಕೂ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಪ್ರಯೋಗದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಟು ಮಾಡಬಹುದು.

2. ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ

2.1 ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಈ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ 2010ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಿಂದ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಜಾರಿಗೆ ಮಾರ್ಗನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗುವುದು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ವಿತ್ತ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆನಂತರ, ಈ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಒಂದು ಜಂಟಿ ಕ್ರಿಯಾ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗನಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ಈ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗನಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 2008ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 30ರಂದು ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು 2008ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 12ರಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ 2008ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 16ರಂದು ನಡೆದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು (ಹಣಕಾಸು/ತೆರಿಗೆ) ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳ ಆಯುಕ್ತರುಗಳ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗಳ ದರಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯು 2009ರ ಜನವರಿ 5 ಮತ್ತು 6ರಂದು ವಿವರವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿತು ಮತ್ತು ಅದರ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು 2009ರ ಜನವರಿ 21 ರಂದು ನಡೆದ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿತು ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿತು. (ಅ) ವಿನಾಯಿತಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು, (ಆ) ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ವಹಿವಾಟುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸೇವೆಗಳ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ನಿಯಮ ಮತ್ತು ವಿಧಿಗಳು, ಮತ್ತು (ಇ) ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ದಾಸ್ತಾನು

ವರ್ಗಾವಣೆಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟು/ಸರಕುಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಮಾದರಿಯ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು (ಹಣಕಾಸು/ತೆರಿಗೆ) ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳ ಆಯುಕ್ತರುಗಳಿರುವ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಹ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ ನಿರ್ದರಿಸಿತು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿರಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸಹ ಭಾಗಿಯಾಗಬಹುದೆಂದೂ ಕೂಡ ನಿರ್ದರಿಸಲಾಯಿತು. 2009ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 10 ರಂದು ಕ್ರಿಯಾ ತಂಡ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಸಮಾಲೋಚಿಸಲು ಮೂರು ಉಪ ಕ್ರಿಯಾ ತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಿರ್ದರಿಸಿತು. ಮೂರು ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಯಾ ತಂಡದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲು ಈ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

- 2.2. ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಈ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ, ಈ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಅವಶ್ಯವಿತ್ತು, ಏಕೆಂದರೆ, ಅದು ಕಡಿತ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ರಫ್ತಿನಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕೃತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದರನುಸಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಸಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಹಂತ ಹಂತದ ರದ್ದತಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಆದಾಯ ನಷ್ಟ ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಅಂತಹ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಲು ನಿರ್ದರಿಸಿತು. ಸಿಎಸ್‌ಟಿಯ ದರವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಶೇ.2ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಪರಿಹರಿಸುವ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಜಾರಿಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಸಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಸಿದ್ಧತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಮಾದರಿಯತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುವುದು ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

3. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆ ಮಾದರಿ

3.1 ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ದರಗಳ ಸಮಗ್ರ ಸಾಮರಸ್ಯವಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಹೊಂದುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿರುವ ಮಹತ್ವದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ತೆರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸ್ವಯಂ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರಿದು, ಸುಲಭವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ಹಾಗೂ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಬಹುದಾದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಧಾನ ರೂಪು-ರೇಷೆಗಳು

3.2 ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಜಂಟಿ ಕ್ರಿಯಾಪಡೆಯ ವರದಿಯು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿರುವ ಒಂದು ಇಬ್ಬಗೆಯ (dual) ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಅವಶ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವ ಒಂದು ಒಮ್ಮತದ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯವಿರುವ ದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳೆಡರ ಮೇಲೂ ಬದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಯಥೋಚಿತ ರಚನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಧಾನ ರೂಪು-ರೇಷೆಗಳು ಮುಂದಿನಂತಿವೆ:

- (i) ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯು ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ: ಒಂದು, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುವುದು (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖವಾಗುವ) ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು, ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುವುದು (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖವಾಗುವ). ರಾಜಸ್ವ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ದರಗಳನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಇಬ್ಬಗೆಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬಹು ಶಾಸನಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು (ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಒಂದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೊಂದು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಶಾಸನ). ಆದರೆ, ಈ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಬಾಧ್ಯತೆ, ತೆರಿಗೆಗೊಳಪಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು

ತೆರಿಗೆಗೊಳಪಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವುಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಉಪಬಂಧಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ತೆರಿಗೆಯ ಪರಿಮಾಣ, ವರ್ಗೀಕರಣದ ಆಧಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- (ii) ವಿನಾಯಿತಿಗೊಂಡ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು, ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿರುವ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದಂತೆ, ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ.
- (iii) ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಖಾತೆಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರಕುಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯೇ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯೇ (ಯಾವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಗುರುತಿನ ಜೊತೆಗೆ) ಎಂಬುವ ಗುರುತು ಹೊಂದಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- (iv) ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದರಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎಂದು ಪಾವತಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗಾಗಿ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪಾವತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದೇ ನೀತಿ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ತೆರಿಗೆದಾರ ಅಥವಾ ರಫ್ತುದಾರನು ಇಂತಹ ಜಮೆಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಮರು ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರಿದು, ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಜಮೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಾಮ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- (v) ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸಿದ ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿ (IGST Model) ಅಡಿಯ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಸರಬರಾಜು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದಂತೆ, ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ನಡುವೆ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯ ಅಡ್ಡ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗುವುದು.
- (vi) ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಮರುಪಾವತಿ/ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಲಬದ್ಧ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ರಫ್ತುಗಳು, ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ಖರೀದಿ, ಹುಟ್ಟುವಳಿ ತೆರಿಗೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದ

ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಮಿಕ್ಕದಂತೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗುವ ಜಮೆ ಶೇಖರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳೆರಡೂ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

- (vii) ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಸಮಾನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- (viii) ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದರರ್ಥ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿದ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಎಲ್ಲಾ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿದಾರರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಮವರ್ತಿ (Concurrent) ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- (ix) ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಟ್ ಕಾಯ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್ ಅನ್ವಯವಾಗದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕನಿಷ್ಠ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿ, ರಾಜ್ಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಏಕರೂಪದ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿಯು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿಯಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈಶಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದ ರಾಜ್ಯಗಳು) ಯಥೋಚಿತ ಪರಿಹಾರದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು ಎರಡಕ್ಕೂ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟಿನ ಮಿತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಇಬ್ಬಗೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಿಧಿಸುವ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿಯನ್ನು 1.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಇಡಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಡಬಹುದೆಂದು ಸಹ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪರಿಗಣಿಸಿವೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್‌ಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಿತಿ (ರೂ.10 ಲಕ್ಷ) ಮತ್ತು ಸರಕುಗಳಿಗೆ (ರೂ.1.5 ಕೋಟಿ) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಿತಿಯಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

- (x) ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಡಿ ರಾಜಿರೂಪದ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೋಸ್ಕರ ವಾರ್ಷಿಕ ಒಟ್ಟು ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಒಂದು ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಒಟ್ಟು ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠ ತೆರಿಗೆ ದರ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿವೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟು ಮತ್ತು ಶೇ.0.5ರ ಕನಿಷ್ಠ ದರ ಇರುತ್ತವೆ. ರಾಜಿ ಪದ್ಧತಿಗಿರುವ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಹಿವಾಟಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿತರಾಗಲು ಈ ಯೋಜನೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- (xi) ತೆರಿಗೆದಾರ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ತರಹದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ವಿವರ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳೆಡೆಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- (xii) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತೆರಿಗೆದಾರನಿಗೆ, ಒಟ್ಟಾಗಿ 13/15 ಅಂಕಗಳಿರುವ ಪ್ಯಾನ್ (PAN) ಒಳಗೊಂಡ ತೆರಿಗೆದಾರ ಗುರುತು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪ್ಯಾನ್ ಒಳಗೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಡಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಪ್ಯಾನ್ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಾನಕ್ಕೆ ತಂದು ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆದಾರರ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- (xiii) ತೆರಿಗೆದಾರನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ, ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕರನಿರ್ಧಾರಣೆ, ಜಾರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗುವ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು

3.3 ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ವಿವಿಧ ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಾಗ, ಈ ಮುಂದಿನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

- (i) ವಿಲೀನವಾಗಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಗಳು ಅಥವಾ ಕರಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಸರಕುಗಳ ಸರಬರಾಜು ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳ ಸರಬರಾಜಿನ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳ ಸ್ವರೂಪದವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

- (ii) ವಿಲೀನವಾಗಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಗಳು ಅಥವಾ ಕರಗಳು, ಒಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳ ಆಮದು/ತಯಾರಿಕೆ/ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮಗೊಳ್ಳುವ ವಹಿವಾಟು ಸರಪಳಿಯ ಭಾಗವಾಗಿರಬೇಕು.
- (iii) ಈ ವಿಲೀನವು ರಾಜ್ಯದ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯ ತಡೆರಹಿತ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಫಲಿಸಬೇಕು.
- (iv) ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಡದ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಕರಗಳು ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಬಾರದು.
- (v) ಈ ವಿಲೀನವು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ರಾಜಸ್ವ ಸಮತೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಬೇಕು.

3.4 ಮೇಲಿನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕವಾಗಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ:

- (i) ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ
- (ii) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕಗಳು
- (iii) ಔಷಧಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಾಧನ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ
- (iv) ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ
- (v) ಈಡು ಮಾಡಿದ ಸುಂಕ (ಕೌಂಟರ್‌ವೇಲಿಂಗ್ ಡ್ಯೂಟಿ-CVD) ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಮದು ಸುಂಕ
- (vi) ವಿಶೇಷ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಮದು ಸುಂಕ (SAD)- 4%
- (vii) ಸರ್ಚಾರ್ಜುಗಳು ಮತ್ತು
- (viii) ಸೆಸ್ಸುಗಳು

ಪ್ರಾರಂಭಿಕವಾಗಿ ಈ ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಕರಗಳನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು:

- (i) ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ (ವ್ಯಾಟ್)/ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ
- (ii) ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ)

- (iii) ವಿಲಾಸ ತೆರಿಗೆ
- (iv) ಲಾಟರಿ, ಪಣ ಮತ್ತು ಜೂಜುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು
- (v) ಸರಕು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆಯ ರಾಜ್ಯ ಸುಂಕಗಳು ಹಾಗೂ ಸರ್ಚಾರ್ಜುಗಳು.
- (vi) ಆಕ್ಸಾಯ್ ಬದಲಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ

ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆ: ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು, ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ತಾವು ಗಣನೀಯ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅದನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಬಾರದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಂತಹ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬಾರದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ತಾವು ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ, ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆಯು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಥೋಚಿತ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡಲಾಯಿತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಜತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮದ್ಯಸಾರವಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ: ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಚಲಿತ ರೂಢಿಯಂತೆ ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ/ವ್ಯಾಟ್ ವಿಧಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಈಗ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕಕ್ಕೆ ಸಹ ಬಾಧಕವಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ.

ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ: ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆ ಇಲ್ಲದ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಲ್ಲದೆ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಸಹಾ ವಿಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು.

ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ, ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಪದಾರ್ಥಗಳ

ಗುಂಪನ್ನು ಅಂದರೆ, ಕಚ್ಚಾತ್ಯೆಲ, ಮೋಟಾರ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ (ವೈಮಾನಿಕ ಇಂಧನ ಸೇರಿದಂತೆ) ಹಾಗೂ ಡೀಸೆಲ್ (HSD)ಗಳನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ದರದೊಂದಿಗೆ ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರವೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲವನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಹೊರಗೆ ಇಡಬೇಕೇ, ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಮಾಲೋಚನೆಯ ನಂತರ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ: ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳೆರಡೂ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಸಮಾನಾಂತರ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹಣಕಾಸು/ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳ ಆಯುಕ್ತರುಗಳ ಕ್ರಿಯಾತಂಡ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜಸ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ಹಿರಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜೊತೆ ಕೂಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ರೂಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಒಂದು ನವೀನ ರೀತಿಯ ಸಂಯೋಜಿತ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ (IGST)ಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಮಾದರಿಯ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮುಂದಿನಂತೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ:

3.5 ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳು

ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕ್ರಿಯಾ ತಂಡದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ ಒಪ್ಪಿರುತ್ತದೆ. ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ರವಾನೆ ಅಥವಾ ದಾಸ್ತಾನು ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಯಥೋಚಿತ ಅನುಬಂಧದೊಡನೆ, ತೆರಿಗೆಗೊಳಪಡುವ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿದ ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟಗಾರ, ತನ್ನ ಖರೀದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ, ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ರಾಜ್ಯವು ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪಾವತಿಗೆ ಬಳಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಜಮೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪಾವತಿಗೆ ಬಳಸಿದ ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಯನ್ನು ಸರಕು ಯಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ

ಕೇಂದ್ರವು ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅದು ಒಂದು ತೀರುವಳಿ ಸಂಸ್ಥೆ (Clearing House)ಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಯೋಜಿತ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ (ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ) ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೇನೆಂದರೆ:

- (i) ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯ ಅಬಾಧಿತ ಸರಪಳಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ.
- (ii) ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟಗಾರ ಅಥವಾ ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅವನ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಡಲಾಗುವ ಸಂಭವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
- (iii) ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸುವಾಗ ಬಳಸಲಾಗುವುದರಿಂದ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿ ಬೇಡಿಕೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- (iv) ಇದೊಂದು ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾದರಿ.
- (v) ಗಣಕೀಕರಣವಾಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಮಟ್ಟವು ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಗಣಕೀಕರಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- (vi) ಎಲ್ಲಾ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ನೋಂದಾಯಿತರಾಗುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರೊಡನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಇ-ಮೇಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಟ್ಟ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.
- (vii) ಈ ಮಾದರಿಯು ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿಂದ-ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿಂದ-ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಸಹ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

3.6 ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ದರ ಸ್ವರೂಪ

ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಎರಡು ದರಗಳಿರುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುತ್ತದೆ - ಅವಶ್ಯಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲ ಬಳಕೆಯ ಸರಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಒಂದು ದರ ಮತ್ತು ಮಿಕ್ಕಲ್ಲಾ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ದರ. ಅಮೂಲ್ಯ ಲೋಹಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ದರ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯಿರುವ ಸರಕುಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಸಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶೇಷ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲು ಅಲ್ಲದೇ ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮತೋಲನಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಜಾರಿಯನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಉಳ್ಳ ಸರಕುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇರುವ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಹದೇ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಳವಡಿಸಬಹುದೇ ಎಂದು ಕೂಡ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯ ದರದ ಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗಾಗಿ ಎರಡು ದರಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರಾಜ್ಯಗಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ದರ ಇರಬಹುದು.

ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ದರಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಯಥೋಚಿತ ಶಾಸನ ರಚನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

3.7 ರಫ್ತುಗಳಿಗೆ ಶೂನ್ಯ ದರ

ರಫ್ತುಗಳಿಗೆ ಶೂನ್ಯ ದರವಿರುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ರಫ್ತು ಮಾರಾಟಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ತೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದು, ರಫ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಖರೀದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಅಂತಹದೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳಿಗೂ (SEZ) ಸಹ ನೀಡಬಹುದು. ಆದರೆ, ಅಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು

ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದಿಂದ ಸ್ವದೇಶದ ಶುಲ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಮಾರಾಟಗಳಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

3.8 ಆಮದುಗಳ ಮೇಲೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ

ಅವಶ್ಯ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಮದುಗಳ ಮೇಲೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ರಾಷ್ಟ್ರದೊಳಕ್ಕೆ ಆಮದಾಗುವ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎರಡನ್ನೂ ಸಹ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯು ತಲುಪುವ ತಾಣದ (Destination principle) ತತ್ವವನ್ನು ಆಧರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆಮದಾದ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೋ ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ ಸಂದಾಯವಾಗುವುದು.

3.9 ವಿಶೇಷ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯ ಯೋಜನೆ

ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ತೇಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು, ಮಾಫಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಹೊಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತಗಳ ನಿರಂತರ ಸರಪಳಿಯ ಆಧಾರಿತ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವ್ಯತ್ಯಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ನಂತರ ನಗದು ಮರುಪಾವತಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸೃಷ್ಟಿಕರಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಂತಹ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು, ಮಾಫಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ವಿನಾಯಿತಿ, ಮಾಫಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನ ವಿನಾಯಿತಿ, ಮಾಫಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರವೂ ಮುಂದುವರಿಕೆಗೆ ಅನುಮತಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನಂತರ ಮರುಪಾವತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬಹುದು.

3.10 ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು

ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿಯು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದ ನಂತರ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ ಕುರಿತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಭೂತ

ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಸೌಕರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಟಿನೆಕ್ಸಿಸ್ (TINXSYS) ಸೇರಿದಂತೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಈಗ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಾಲಬದ್ಧ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

3.11 ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು, ಶಾಸನಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಯಮಗಳು

ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲು, ಆಮದುಗಳ ಮೇಲೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಿಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಿಗದಿತ ಸಮಯಬದ್ಧ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಒಂದು ಕರಡು ಶಾಸನವನ್ನು, ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಒಂದು ಕರಡು ಶಾಸನವನ್ನು, ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಮಾದರಿ ಶಾಸನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯ ತಂಡವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ (2009ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 30). ಅದರ ಜೊತೆಗೆಯೇ, ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಒಂದು ಶಾಸನ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲೂ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ತಂಡವು ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ನಿರ್ಣಯಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ.

3.12 ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಸಾಮರಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ

ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ಯಾರಾ-3.2ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಸಾಮರಸ್ಯ ರಚನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

3.13 ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಹಾರ (Dispute Resolution) ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ನಿರ್ಣಯ (Advance Ruling)

ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಶಾಸನ, ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ನಿರ್ಣಯಗಳ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.

3.14 ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ

ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ತೆರಿಗೆ ದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ವ ತಟಸ್ಥ ದರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ತರುವಾಯವೂ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ "ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ"ಯ ಪರಿಣಾಮದ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಿಂದ, ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯ ಪಾವತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಹಂತ ಹಂತ ರದ್ದತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಹದಿಮೂರನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಬಹುದು. ಈ ಪರಿಹಾರದ ಪಾವತಿಯನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನೀಡುವಂತೆ ಖಚಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

3.15 ಈ ಮೊದಲನೆ ಚರ್ಚಾ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ ಕೇಳಲಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಗಳಿರುವ ಅನುಬಂಧದ ಬಿಡುಗಡೆಯೊಡನೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮತ್ತು ಆನಂತರ ಒಮ್ಮೆಯೇ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರದ ಭಾಗವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಮತ್ತು ಕಾಲಮಿತಿ ಬದ್ಧವಾದ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ

ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ-1. ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಏನು ಸಮರ್ಥನೆ ಇದೆ?

ಉತ್ತರ: ಈ ಮೊದಲು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ “ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ”ಯ ಹೊರೆ ಇತ್ತು. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹಂತದವರೆಗೆ ಹೂಡುವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ “ಕಡಿತ”ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವ್ಯಾಟ್ (ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್) “ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ”ಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಹೂಡುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿನ ಖರೀದಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡ, ಪಾವತಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕಡಿತ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಾಟ್ ಪದ್ಧತಿಯು ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಟ್ ಎರಡೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ಣತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿನ ಅಪೂರ್ಣತೆ ಏನೆಂದರೆ ಅದು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಂತದ ನಂತರದ ವಿತರಣೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿಯ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್‌ನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕಗಳು, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಮದು ಶುಲ್ಕ, ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಹಲವಾರು ಕೇಂದ್ರೀಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯ ಸಮಗ್ರ ಕಡಿತದ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕರು/ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಎಟಕದಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಕಡಿತದ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಶೋಧನೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ವಿತರಣಾ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಹೊರೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ

ಮತ್ತು ಆ ಮಟ್ಟಿನ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯ ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಪರಿಹಾರವಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ವ್ಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವಿಲೀನವಾಗದ ವಿಲಾಸ ತೆರಿಗೆ, ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಹಲವಾರು ತೆರಿಗೆಗಳು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಮುಂದುವರಿದು, ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯ ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಟ್‌ನ ಯಾವುದೇ ಸಂಯೋಜನೆಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇ.4 ರಿಂದ ಶೇ.2ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸರಕುಗಳ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ (ಸಿಎಸ್‌ಟಿ)ಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಹೊರೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅನುಷ್ಠಾನದೊಂದಿಗೆ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹೊರೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದಕನ ಹಂತ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಸರಬರಾಜುಗಳ ಹಂತದಿಂದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಹಂತದವರೆಗೆ ಒಂದು ನಿರಂತರ ಕಡಿತದ ಸರಪಳಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪದ್ಧತಿಯ ತಾತ್ಪರ್ಯ. ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗುವುದರಿಂದ ವಿವಿಧ ತೆರಿಗೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಹೊರೆ ಕೂಡ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ, ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯು ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೊತ್ತ ಮಾತ್ರವಾಗಿರದೆ, ಹಿಂದಿನ ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವ ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ-ಒಂದು ಸಮರ್ಥನೀಯ ಮುನ್ನಡೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ-2: ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎಂದರೇನು? ಅದು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರಶ್ನೆ-1ರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ, ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪಾದಕನ ಹಂತ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಸರಬರಾಜುದಾರನ ಹಂತದಿಂದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಹಂತದವರೆಗೆ ಕಡಿತ ಸೌಲಭ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಸರಪಳಿ ಇರುವ ಒಂದು ತೆರಿಗೆ. ಅದು ಮೂಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಮಾತ್ರದ ಮೇಲಿನ

ತೆರಿಗೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಸರಬರಾಜುದಾರ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಒಂದು ತೆರಿಗೆ ಜಮೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ, ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಖರೀದಿಯ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಿದ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಸರಬರಾಜುಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ, ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಕಡಿತದ ಸೌಲಭ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹೇರಿದ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಂತಿಮ ಬಳಕೆದಾರ ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿರುವ ಒಂದು ಉತ್ಪಾದಕ, ಒಬ್ಬ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿರುವ ಒಂದು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿನ ಅಂಶಗಳು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ದರ ಶೇ.10 ಇದ್ದು ಉತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ರೂ.100 ಮೌಲ್ಯದ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಹೂಡುವಳಿಯ ಖರೀದಿಗಳ ಮೇಲೆ ರೂ.30ರ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯನ್ನು ತಯಾರಕ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆಗ ಒಟ್ಟು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಾದ ರೂ.13ರಲ್ಲಿ ತಯಾರಕ ತನ್ನ ಹೂಡುವಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎಂದಾಗಿ ಪಾವತಿಸಿದ ರೂ.10 ಅನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡಿ (ಅಂದರೆ, ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆ) ರೂ.3ರ ನಿವ್ವಳ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪಾವತಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಯಾರಕ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ) ರೂ.20ರ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಟ್ಟು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಾದ ರೂ.15ರಲ್ಲಿ ತಯಾರಕನಿಗೆ ಪಾವತಿಸಿದ ರೂ.13ರ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡಿ, ಕೇವಲ ರೂ.2ರ ನಿವ್ವಳ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಅವನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಅದೇ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ) ರೂ.10ರ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ನಂತರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ ತನ್ನ ಒಟ್ಟು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಾದ ರೂ. 16ರಲ್ಲಿ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ತಾನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ರೂ.15 ಅನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡಿ, ಅವನು ರೂ.1ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಾವತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆ, ತಯಾರಕ, ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ ರೂ.6 ಅನ್ನು ಮಾತ್ರ (ರೂ.3 + ರೂ.2 + ರೂ.1) ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಿದ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡಿ, ತಯಾರಕನಿಂದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿವರೆಗಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಾದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಒಟ್ಟು ಹೊರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಈ

ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಉದಾಹರಣೆಯು, ಅಂತಿಮ ಸೇವೆ ಸರಬರಾಜುದಾರನ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ

ಸರಬರಾಜು ಸರಣಿಯ ಹಂತ	ಹೂಡುವಳಿಯ ಖರೀದಿ ಮೌಲ್ಯ	ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಧನೆ	ನಂತರದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೌಲ್ಯ	ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ದರ	ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಮೇಲೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ	ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆ	ನಿವ್ವಳ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ = ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಮೇಲಿನ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ - ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆ
ತಯಾರಕ	100	30	130	10%	13	10	13 - 10 = 3
ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿ	130	20	150	10%	15	13	15 - 13 = 2
ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ	150	10	160	10%	16	15	16 - 15 = 1

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಹೇಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರಶ್ನೆ-1ರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಟ್‌ಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಪಗಳು ಹಿಂದಿನ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪಾವತಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಗಳ ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ತಯಾರಿಕೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲೆ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೆರಡೂ ವಿಧಿಸುವ ಇತರೆ ತೆರಿಗೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. “ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ” ಪರಿಣಾಮದ ಮೂಲಕ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳು ಅಂತಿಮ ಗ್ರಾಹಕ ಹೊರಬೇಕಾದ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಜಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ತಯಾರಕನ ಹಂತದಿಂದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಹಂತದವರೆಗೆ ಕಡಿತದ ಒಂದು ನಿರಂತರ ಸರಪಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯ “ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ”ಯ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದರಿಂದ, ಇತರೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಅಂತಿಮ ನಿವ್ವಳ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಕಡಿತಗಳ ಒಂದು ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ಸರಪಳಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದು ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್‌ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಿತಿಯು ರೂಪಾಯಿ 5 ಲಕ್ಷ ಇರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯ ಮಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸಮಾನ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಿತಿಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರಾಸರಿ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ? ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗಳಿಗೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕತೆ, ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಲವು ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಲೀನ ಹಾಗೂ ಸಿಎಸ್‌ಟಿಯ ರದ್ದತಿ ಮೂಲಕ, ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯು ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಕಡಿತಗಳ ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸರಪಳಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯ ಇಳಿತದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪರಿಣಮಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: ರಫ್ತುದಾರರಿಗೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಹೇಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಲೀನ, ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಹೂಡುವಳಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ (ಸಿಎಸ್‌ಟಿ)ಯ ರದ್ದತಿ, ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ತಯಾರಾಗುವ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ರಫ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಂತ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮಾನತೆಗಳು ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲಿವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ? ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಹೇಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಟ್ ಕಾಯ್ದೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್ ಬಾಧ್ಯವಾಗದೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ

ವ್ಯಾಟಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಿತಿಯು ರೂಪಾಯಿ 5 ಲಕ್ಷ ಇರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯ ಮಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸಮಾನ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಿತಿಯ ನಿಗದಿ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಿತಿಯಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈಶಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದ ರಾಜ್ಯಗಳು) ಯಥೋಚಿತ ಪರಿಹಾರದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು, ಎರಡಕ್ಕೂ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಇಬ್ಬಗೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು 1.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಡಬಹುದಾಗಿ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಸಹ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪರಿಗಣಿಸಿವೆ. ಈ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯ ಏರಿಕೆ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರಾಜಿರೂಪದ ತೆರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ 14ರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಈ ಎರಡೂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು, ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ-7: ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಹೇಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರಶ್ನೆ 3ಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಜಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ತಯಾರಕನ ಹಂತದಿಂದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಹಂತದವರೆಗೆ ಕಡಿತದ ಒಂದು ನಿರಂತರ ಸರಪಳಿಯೊಂದಿಗೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯ "ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ"ಯ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಕೆಲವು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯತೆರಿಗೆಗಳೂ ಕೂಡ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಡಿ ವಿಲೀನವಾಗುವುವು ಮತ್ತು ಸಿಎಸ್‌ಟಿ ರದ್ದಾಗುವುದು. ಇನ್ನಿತರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅದು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ-8: ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಪ್ರಧಾನ ರೂಪರೇಷೆಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಧಾನ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಮುಂದಿನಂತಿರುತ್ತವೆ.

- (i) ದೇಶದ ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯು ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ: ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುವುದು (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖವಾಗುವ) ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು, ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುವುದು (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖವಾಗುವ). ಈ ಇಬ್ಬರೆಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬಹು ಶಾಸನಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು (ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಒಂದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೊಂದು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಶಾಸನ). ಆದರೆ, ಈ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಬಾಧ್ಯತೆ, ತೆರಿಗೆಗೊಳಪಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗೊಳಪಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವುಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಉಪಬಂಧಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ತೆರಿಗೆಯ ಪರಿಮಾಣ, ವರ್ಗೀಕರಣದ ಆಧಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- (ii) ವಿನಾಯಿತಿಗೊಂಡ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು, ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿರುವ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- (iii) ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- (iv) ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದರಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಪಾವತಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗಾಗಿ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆ ಎಂದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪಾವತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದೇ ನೀತಿ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- (v) ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ನಡುವೆ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯ ಅಡ್ಡ ಬಳಕೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನುಮತಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- (vi) ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಸಮಾನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು.

- (vii) ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ರಾಜ್ಯಗಳೊಡನೆ ಇರುತ್ತದೆ. (viii) ತೆರಿಗೆದಾರ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ವಿವರ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- (ix) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತೆರಿಗೆದಾರನಿಗೆ, ಒಟ್ಟಾಗಿ 13/15 ಅಂಕಿಗಳಿರುವ ಪ್ಯಾನ್ (PAN) ಒಳಗೊಂಡ ತೆರಿಗೆದಾರ ಗುರುತು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪ್ಯಾನ್ ಒಳಗೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಡಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಪ್ಯಾನ್ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಾನಕ್ಕೆ ತಂದು ಮಿಳಿತವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆದಾರರ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ನಿಖರ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- (x) ತೆರಿಗೆದಾರನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕರನಿರ್ಧಾರಣೆ, ಜಾರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 9: ಇಬ್ಬಗೆಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏಕಿರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಭಾರತ ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಯಥೋಚಿತ ಶಾಸನದ ಮೂಲಕ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಎರಡೂ ಹಂತಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಅನುಸಾರ ನಿಶ್ಚಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅವು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಸಂವಿಧಾನದ ಅಗತ್ಯತೆಯಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಇಬ್ಬಗೆಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯು ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 10: ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ವಹಿವಾಟು ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ವಿನಾಯಿತಿಗೊಂಡ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು, ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿರುವ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ವಹಿವಾಟಿನ ಮೇಲೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರಿದು, ಸೆನ್‌ವ್ಯಾಟ್ ಸೇರಿದ ಸರಕುಗಳ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಟ್‌ಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ, ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಒಂದೇ ಬೆಲೆ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಸರಬರಾಜುದಾರನ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವನ ನೆಲೆ ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದ್ದು, ಸರಬರಾಜುದಾರ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ-1: ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ದರ ಶೇ.10 ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ದರ ಶೇ.10 ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬ ಉಕ್ಕಿನ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿ ಅದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ನಿರ್ಮಾಣ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಉಕ್ಕಿನ ಬಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಡ್‌ಗಳನ್ನು ರೂ. 100ಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದನೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಾಗ, ಸರಕುಗಳ ಮೂಲ ಬೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಆ ವ್ಯಾಪಾರಿ ರೂ.10 ರ ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರೂ.10 ರ ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಹೇರುತ್ತಾನೆ. ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತೆಗೆ ಅವನು ಜಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತೆಗೆ ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಭಾಗವನ್ನು ಜಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವನು ರೂ.20 (ರೂ.10+ರೂ.10) ಗಳನ್ನು ನಗದಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ, ತನ್ನ ಈ ತೆರಿಗೆ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಖರೀದಿಗಳ (ಹೂಡುವಳಿಗಳು ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ) ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಿದ ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಥವಾ ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲು ಅರ್ಹನಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ, ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ತನ್ನ ಖರೀದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಿದ ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವನಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಇದ್ದು, ಅಂತೆಯೇ ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಅವನು ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪಾವತಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಯನ್ನು ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪಾವತಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆ-2: ಮತ್ತೆ ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ದರ ಶೇ.10 ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ದರ ಶೇ.10 ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಾಹಿರಾತು ಕಂಪೆನಿಯೊಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಒಂದು ಸಾಬೂನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಜಾಹಿರಾತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ರೂ.100ಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಆ ಜಾಹಿರಾತು ಕಂಪೆನಿಯು ಸೇವೆಯ ಮೂಲ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ರೂ.10ರ ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಹಾಗೂ ರೂ.10ರ ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು

ಹೇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಭಾಗವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತೆಗೆ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಭಾಗವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತೆಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮತ್ತೆ ಅದು ರೂ.20 (ರೂ.10+ರೂ.10)ಗಳನ್ನು ನಗದಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಜಾಹಿರಾತು ಕಂಪನಿಯು ಈ ತೆರಿಗೆ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಖರೀದಿ (ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಕಛೇರಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಕಲಾವಿದನೊಬ್ಬನ ಸೇವೆಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಹೂಡುವಳಿಗಳೆಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ) ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಿದ ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಥವಾ ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲು ಅರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ತನ್ನ ಖರೀದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಿದ ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಇದ್ದು, ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಅದು ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಯನ್ನು ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪಾವತಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಯನ್ನು ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪಾವತಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 11: ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ: ವಿವಿಧ ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ವಿಲೀನತೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಾಗ, ಈ ಮುಂದಿನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

- (i) ವಿಲೀನವಾಗಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಗಳು ಅಥವಾ ಕರಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಸರಕುಗಳ ಸರಬರಾಜು ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳ ಸರಬರಾಜಿನ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳ ಸ್ವರೂಪದವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು.
- (ii) ವಿಲೀನವಾಗಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಗಳು ಅಥವಾ ಕರಗಳು, ಒಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳ ಆಮದು/ತಯಾರಿಕೆ/ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮಗೊಳ್ಳುವ ವಹಿವಾಟು ಸರಪಳಿಯ ಭಾಗವಾಗಿರಬೇಕು.
- (iii) ಈ ವಿಲೀನವು ರಾಜ್ಯದ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯ ತಡೆರಹಿತ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಫಲಿಸಬೇಕು.

- (iv) ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಡದ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಕರಗಳು ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಬಾರದು.
- (v) ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ರಾಜಸ್ವ ಸಮತೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಬೇಕು.

ಮೇಲಿನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕವಾಗಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ.

- (i) ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ
- (ii) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕಗಳು
- (iii) ಔಷಧಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಾಧನ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ
- (iv) ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ
- (v) ಈಡು ಸುಂಕ (ಕೌಂಟರ್‌ವೇಲಿಂಗ್ ಡ್ಯೂಟಿ-CVD) ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಮದು ಸುಂಕ
- (vi) ವಿಶೇಷ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಮದು ಸುಂಕ (SAD) - 4%
- (vii) ಸರ್ಚಾರ್ಜುಗಳು ಮತ್ತು
- (viii) ಸೆಸ್ಸುಗಳು

ಪ್ರಾರಂಭಿಕವಾಗಿ ಈ ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಕರಗಳನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

- (i) ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ (ವ್ಯಾಟ್)/ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ
- (ii) ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ)
- (iii) ವಿಲಾಸ ತೆರಿಗೆ
- (iv) ಲಾಟರಿ, ಪಣ ಮತ್ತು ಜೂಜುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು
- (v) ಸರಕು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆಯ ರಾಜ್ಯ ಸುಂಕಗಳು ಹಾಗೂ ಸರ್ಚಾರ್ಜುಗಳು.
- (vi) ಆಕ್ಟಿಯರ್ ಬದಲಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ

ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆ: ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು, ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ತಾವು ಗಣನೀಯ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅದನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಬಾರದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದೇ

ವೇಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಂತಹ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬಾರದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ತಾವು ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ, ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆಯು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಥೋಚಿತ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡಲಾಯಿತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಜತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮದ್ಯಸಾರವಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ: ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಚಲಿತ ರೂಢಿಯಂತೆ ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ/ವ್ಯಾಟ್ ವಿಧಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಈಗ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕಕ್ಕೆ ಸಹ ಬಾಧಕವಾಗ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ: ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆ ಇಲ್ಲದ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಲ್ಲದೆ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಸಹಾ ವಿಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು.

ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ, ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಅಂದರೆ, ಕಚ್ಚಾತೈಲ, ಮೋಟಾರ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ (ವೈಮಾನಿಕ ಇಂಧನ ಸೇರಿದಂತೆ) ಹಾಗೂ ಡೀಸೆಲ್ (HSD)ಗಳನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ದರದೊಂದಿಗೆ ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರವೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲವನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಹೊರಗೆ ಇಡಬೇಕೆ, ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಮಾಲೋಚನೆಯ ನಂತರ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ: ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳೆರಡೂ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ

ವಿಧಿಸುವ ಸಮಾನಾಂತರ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹಣಕಾಸು/ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳ ಆಯುಕ್ತರುಗಳ ಕ್ರಿಯಾತಂಡ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜಸ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ಹಿರಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜೊತೆ ಕೂಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ರೂಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಒಂದು ನವೀನ ರೀತಿಯ ಸಂಯೋಜಿತ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ (IGST) ಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 12: ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ದರಗಳ ರಚನೆ ಏನು? ಉತ್ತರ:

ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯು ಎರಡು ದರಗಳಿರುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುತ್ತದೆ -ಅವಶ್ಯಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲ ಬಳಕೆಯ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಒಂದು ದರ ಮತ್ತು ಮಿಕ್ಕಲ್ಲಾ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ದರ. ಅಮೂಲ್ಯ ಲೋಹಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ದರ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯಿರುವ ಸರಕುಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಸಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶೇಷ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮತೋಲನಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಸರಕುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇರುವ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಹದೇ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಳವಡಿಸಬಹುದೇ ಎಂದು ಕೂಡ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯ ದರದ ಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಎರಡು ದರಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರಾಜ್ಯಗಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ದರ ಇರಬಹುದು.

ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ದರಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಯಥೋಚಿತ ಶಾಸನ ರಚನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ-13: ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇನು?

ಉತ್ತರ: ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲು ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಿತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಶಾಸನ ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮೂರು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

- (ಅ) ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಪಾವತಿಸುವ ತೆರಿಗೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.
- (ಆ) ಅಂತಹ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ತಪ್ಪುತ್ತವೆ.
- (ಇ) ಕಡಿಮೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಟ್ ಕಾಯ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್ ಅನ್ವಯವಾಗದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕನಿಷ್ಠ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿ, ರಾಜ್ಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಏಕರೂಪದ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿಯು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ವ್ಯಾಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿಯಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈಶಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದ ರಾಜ್ಯಗಳು) ಯಥೋಚಿತ ಪರಿಹಾರದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು ಎರಡಕ್ಕೂ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟಿನ ಮಿತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಇಬ್ಬಗೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಿಧಿಸುವ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿಯನ್ನು 1.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಿತಿಗೆ ಇಡಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಡಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಹ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪರಿಗಣಿಸಿವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ-14: ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಮತ್ತು ರಾಜಿ ರೂಪದ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರಶ್ನೆ 6ಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ / ರಾಜಿ ರೂಪದ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆಯು, ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಲಿದೆ.

ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಸಲುವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದ / ರಾಜಿ ರೂಪದ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆ, ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರೂ.50 ಲಕ್ಷಗಳ ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟಿನ ರಾಜಿ ರೂಪದ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಯ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯಿದ್ದು, ಕನಿಷ್ಠ ದರ ಶೇ 0.5 ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಗರಿಷ್ಠ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಹಿವಾಟಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿತರಾಗಲು ಈ ಯೋಜನೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ-15: ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಮದುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಳಗೆ ಆಮದಾಗುವ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಎರಡನ್ನೂ ಸಹ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯು ತಲುಪುವ ತಾಣದ (Destination principle) ತತ್ವವನ್ನು ಆಧರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆಮದಾದ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೋ ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ ಸಂದಾಯವಾಗುವುದು. ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಆಮದಿನ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಿದ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಕಡಿತ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ-16: ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ನಡುವೆ ಜಮೆಗಳ ಅಡ್ಡ ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆಯೇ?

ಉತ್ತರ: ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಯ ಅಡ್ಡ ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜಮೆಯ ಅಡ್ಡ ಬಳಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿಯಡಿ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಸರಬರಾಜು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದಂತೆ, ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ನಡುವೆ ಅಡ್ಡ ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ-17: ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ವಿಧಾನದಂತೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ

ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕ್ರಿಯಾ ತಂಡದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ ಒಪ್ಪಿರುತ್ತದೆ. ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮಾದರಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ರವಾನೆ ಅಥವಾ ದಾಸ್ತಾನು ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಯಥೋಚಿತ ಅನುಬಂಧದೊಡನೆ, ತೆರಿಗೆಗೊಳಪಡುವ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಈ ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಾದ ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟಗಾರ, ತನ್ನ ಖರೀದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ, ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಮೇಲೆ, ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ರಾಜ್ಯವು ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪಾವತಿಗೆ ಬಳಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಜಮೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪಾವತಿಗೆ ಬಳಸಿದ ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಮೆಯನ್ನು ಸರಕು ಯಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವು ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅದು ಒಂದು ತೀರುವಳಿ ಸಂಸ್ಥೆ (Clearing House)ಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಯೋಜಿತ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ (ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿ) ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೇನೆಂದರೆ:

- (i) ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯ ಅಬಾಧಿತ ಸರಪಳಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ.
- (ii) ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟಗಾರ ಅಥವಾ ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಡಲಾಗುವ ಸಂಭವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
- (iii) ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸುವಾಗ ಬಳಸಲಾಗುವುದರಿಂದ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಗಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- (iv) ಇದೊಂದು ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾದರಿ.
- (v) ಗಣಕೀಕರಣವಾಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಮಟ್ಟವು ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಗಣಕೀಕರಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

- (vi) ಎಲ್ಲಾ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ನೋಂದಾಯಿತರಾಗುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರೊಡನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಇ-ಮೇಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ತೆರಿಗೆ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಟ್ಟ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.
- (vii) ಈ ಮಾದರಿಯು ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿಂದ-ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿಂದ-ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಸಹ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ-18: ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಜಾರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏಕಿದೆ?

ಉತ್ತರ: ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ, ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಂತದವರೆಗೆ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಸರಕುಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಸೇವೆಗಳ ಸರಬರಾಜಿನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಸರಕುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ, 'ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಸರಬರಾಜು' ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಸಂವಿಧಾನ, ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ ಸ್ವಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ, ಸರಕುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳು, ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಮದುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರೆ ತತ್ಸಂಬಂಧ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಭಾಗವಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರದ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಕಳೆಕಳಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಸಾಮರಸ್ಯ ರಚನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ-19: ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಶಾಸನ ರಚನಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ?

ಉತ್ತರ: ನಿಗದಿತ ಸಮಯಬದ್ಧ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಒಂದು ಕರಡು ಶಾಸನವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯ ತಂಡವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ (2009ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 30).

ಪ್ರಶ್ನೆ-20: ಸಿಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯ ತಂಡಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯ ಕರಡು ಶಾಸನವನ್ನು, ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಮಾದರಿ ಶಾಸನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆಯೇ, ಐಜಿಎಸ್‌ಟಿಗೆ ಶಾಸನ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ತಂಡವು, ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಭಾವೀ ನಿರ್ಣಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.